

kirjaamo@lvm.fi, eeva.ovaska@lvm.fi, kaisa.kuukasjarvi@lvm.fi,
johanna.vilkuna@kuntaliitto.fi, taina.vare@kuntaliitto.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi yksityistielain ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

LAUSUNTO

Vihdin tekninen- ja ympäristökeskus antaa lakiluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Vihdissä yksityistieasioiden hoito on nykyisellään järjestetty niin, että ympäristölautakunnan 5 -jäseninen tiejaosto käsittelee yksityistielain 52 §:n tarkoittamat tielautakunnan toimitusasiat ja kaavoitus- ja tekninen lautakunta vastaavasti muut yksityistieasiat, kuten avustusten jakamisen.

Toimitusasioiden siirtoa maanmittaustoimistojen hoidettavaksi voidaan pitää erittäin kannatettavana. Nykyisen työnjaon mukainen menettely jossa kunnassa hoidetaan tielautakunnan toimitukset ja toimitusinsinööri hoitaa 38 §:n mukaiset yksityistietoimitukset, on keinotekoinen ja tarpeeton. Koska tietämys yksityistielain sisällöstä ja soveltamisesta vaihtelee kunnittain, on perusteltua keskittää asioiden käsittely alan ammattilaisille. Selvyyden vuoksi kuntien kiinteistörekisterien pitäjille ei tulisi osoittaa entisiä tielautakunnan tehtäviä miltään osin.

Tietoimitusten ja tielautakunnan toimitusten valitustie johtaa nykyisellään käräjäoikeuden yhteydessä toimivien maa- ja metsätalouden oikeuksien kautta valitusluvalla korkeimpaan oikeuteen. Ainakin Vantaan käräjäoikeudesta päätös saadaan n. puolessa vuodessa jota voidaan pitää asianosaisten kannalta kohtuullisena. Maa- ja metsätalouden oikeudet edustavat hyvää osaamista tämän erityislainsäädännön tulkinnoissa.

Lakiesityksessä on ehdotettu, että maakuntiin perustettaisiin sovittelu- ja neuvontaelimet jotta maa- ja metsätalouden oikeuksiin tulisi vähemmän käsiteltäviä valitusasioita. Valtion lupa- ja valvontavirastolle esitetään oikeutta turvautua pakkokeinoihin tehostettuna uhkasakoilla niin, että maa- ja metsätalouden oikeuksien tehtävät vähenisivät. Lisäksi tavoitteena näyttäisi olevan maa- ja metsätalouden oikeudenkäyntimaksujen korottaminen.

Voitaneen kysyä, tuoko kokonaisen uuden hallinnollisen portaan luominen maakuntiin kokonaistaloudellisesti tarkastellen säästöjä kuten lakiesityksessä oletetaan. Maa- ja metsätalouden tehtävien voidaan olettaa vähenevän muutenkin kun yksityistieasioiden käsittely siirtyy kokonaisuudessaan ammattilaisten hoidettavaksi. Oikeuskäsittelyn kustannusten voimakas nousu heikentäisi kansalaisten keskinäistä tasa-arvoa.

Tiekunnan perustaminen, jatkaminen, lakkauttaminen taikka tiekuntien yhdistäminen ovat tieosakkaille niin ainutkertaisia asioita, että ne tulisi edelleen säilyttää viranomaisen ratkaistavina asioina sen sijaan, että osakkaat itse ryhtyisivät sääntö- ja sopimus- pohjalta asioita hoitamaan.

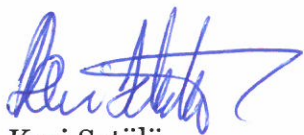
Yksityisten teiden hoidon ammattimaistumista esimerkiksi tieisännöinnin kautta voidaan pitää kannatettavana. Samalla tulisi ryhtyä aktiivisiin toimiin tiekuntien yhdistämiseksi suuremmiksi yksiköiksi, jotta hallintoa voidaan keventää. Myöskin mahdollisuus koko tienpidon siirtämiseen ulkopuoliselle toimijalle on kannatettavaa.

Sähkö-, tele-, ym. yhtiöiden ottaminen tieosakkaiksi ja tieoikeuden myöntäminen tarvittavassa laajuudessa selkeyttäisi nykytilannetta. Nykyisin ilmenee epätietoisuutta siitä, haetaanko sijoit- tamislupia ja kulkuoikeuksia tienpitäjältä vai maanomistajalta.

Mahdollisuus myöntää tieoikeus myös yhteiskunnan julkisille toimijoille (valtio, kunta, maakunta) olisi tarpeellinen muutos. Esimerkiksi Vihdissä on perustettu ELY:n toimesta valtateiden rinnakkaisteiksi kaksi yksityistietä joiden tieoikeudet ja tienpitovelvollisuudet ovat epäselviä. Yksityisille teille on siis ohjattu yleistä liikennettä; menettely ei ole nykyisen yksityistielain hengen tai kirjaimen mukainen.

Kunnanavustusten jako yksityisteille säilynee lakiesityksen perusteella entisellään, eli vapaaehtoisuuden pohjalla. Valtionavustuksista sen sijaan todetaan, että avustusten jakaminen siirrettäisiin maakunnille. Esityksen mukaan maakunnille turvattaisiin aito valinnanvapaus avustettavien kohteiden suhteen ja paikallinen poliittisen päätöksenteon olemassaolo turvaa pysyvän asutuksen huomioimisen maakuntien avustusten jaossa. Nykyisin ELY – keskusten kautta jaettavat valtionavut on keskitetty tiettyihin ELY –keskuksiin. Esimerkiksi Uudenmaan ELY:n avustuksista pääte- tään Pirkanmaan ELY:ssä. Tavoitteena on ollut toiminnan tehos- taminen ja järjestelmä on toiminut hyvin. Hankkeiden tärkeyden ja kiireellisyyden vertailu tapahtuu teknisin kriteerein.

VIHDIN KUNTA

Kari Setälä
Tekninen ja ympäristöjohtaja
Tekninen ja ympäristökeskus